

Mokanda ŋwa Polo oka Baebele Maphoꝛ ma etatele

Mokanda mumu o imokyeka, mowɛnɛnɛ ndokolo ɓamotomelaka ɓaanosi ɓaali ʔayuda. Moɓalenza pho ɓaɓaka ɓanyoꝛoꝛo emba ɓaunvaka na ɛ ianola sa ɓɛɛ. Moto owakoma mokanda mumu taɛɓane.

Etatele ya mokanda mumu kyewɛninya saa oɓokye ŋwaphongo amiwɛninyaka oka ɓanga na nzela ya ŋwana wɛ Yesu Klisto (1.1-3). Mateya ma mokanda mɛ makaɓana na bite biɓale binɛnɛ.

- Etee eya o ɓoo (1.4–10.18) kyeteya oɓokye Yesu ali na mwiya mokusi. Taikiyi leka nde ʔaimosi na ɓaimosi (1.1), kasi alekiyi na ɓanze, na Mose na Zozuwe. Oli yo ŋganga ya ŋwaphongo o munɛnɛ o sangola eenyakune, aleki ɓanganga ɓa ŋwaphongo ɓanɛnɛ ɓaso ɓa sangola eekasi. Amiambyaka nde mbala yoꝛoꝛo ɓoɓɛɛ ndokolo mbeka, alekiyi na mambeka maso ma Isalayɛɛ ma kalakala.

- Etee eye iɓale (10.19–13.25) kyekuya ɓaanosi pho ɓaphile nde ianola, ɓaɓengye moɓesi ŋwa ɓasantu ɓa Sangola eekasi, ɓakyekyele nde Yesu Klisto. Pho ya isukya, mokanda mumu moamba mateya na miɓeko ndengye na ndengye.

Maphoꝛ mali o mokanda mumu mango mama:

- ʔaebele 1.1-3: ŋwaphongo amiwɛninye na ɓato na nzela ya ŋwana wɛ Yesu Klisto
- ʔaebele 1.4–2.18: Klisto alekiyi ɓanze
- ʔaebele 3.1–4.13: Klisto alekiyi Mose na Zozuwe

- Baebele 4.14–7.28: Klisto alekyi Banganga baanene
ba Hwaphongo

Hwaphongo awo na nzela ya Hwana we

¹ Waakalakala Hwaphongo awolekye bankoko ba banga mbala nzikye na ná ndengye nzikye na nzela ya baimosi, ² o nkolo ya suka iye, alowosi na nzela ya Hwana we owatye yo ndomi ya mapho maso, nde na nzela ye me, akyela munse munsu. ³ Yo, ooli ingyengye sa nkyemo ye, na bonene pha boekondo phe. Emba aphisi mapho maso na mwiya hwa loba se. Waunva yo ikunyola masumu ma bato baso, akye zala o boloo pha Bonene pha Hwaphongo, o ikolo.

Hwana wa Hwaphongo alekyi banze

⁴ Abutwa na mwiya ileka banze, yango mena azwa nkombo ya ngambo eelaa koleka maaka de.

⁵ Pho nzaa onte ya baanzelu owaunva wole Hwaphongo
nono mbala yonoyo obokye:

«Iwe oli mpenza hwana wa nga,
lolo, nga nabutoo ongo.»

Naa obokye:

«Nga, namoba ango
emba yo amoba hwana wa nga.»

⁶ Kasi wakula kamba yo hwana owa bola o mokyisi, awo
yokye:

«Baanze ba Hwaphongo baso bamokusamele.»

⁷ Emba oka banze, kawo boho:

«Kabuya banze de biwele,
na bato de ba etoma itumbu sa mwenya.»

⁸ Kasi oka Hwana we awo:

«Mumbanga hwa bokonzi pha we, O Hwaphongo,
hwamoba pho ya bipha na bipha.

Emba motuu ηwa ɓosembo eli motuu ηwa ɓokonzi pha we.

⁹ Wazinga ɓosembo, waina ɓoɓe, yango mɛna, ηwaphongo, ηwaphongo wa we aeyinga mauta maa nkyisa,

koleka ɓɛbi na we.»

¹⁰ Aamba kula wo ɓoɓo:

Eli iwe, Nkolo, owakyela munse o etatele, emba ikolo elii bitoma ba maɓokɔ ma we.

¹¹ Iso miina yamowa, kasi iwe, wamoikala.

Na iso yamokotwa ndokolo etobu.

¹² Emba ɓokokyele ɓɛɛ na munkoto, wamoizinga, ndokolo etobu, ɓamo ɓa endinya,

kasi iwe, oli nde ɓomɔ, mambula ma we etemaakome o suka.

¹³ Emba nzaa onte ya ɓanze owaunva yo woɓe nɔnɔ mbala yɔnɔyɔ oɓokye:

«Zala o ɓoloo pha nga,

tee nɔnɔ owamobuya nga ɓanguna ɓa we, eteyisa ya makolo ma we.»

¹⁴ Te ɓali ɓɛɛ ɓaso malɔɓɔ maakyele bitoma naa maatome yo phɔ ya ɓolaa pha ɓato ɓasengyesi izwa ilaka sa lobiko?

2

Lobiko loonɛɛ

¹ Yango mɛna, esengyesi oɓokye ɓanga tophile na ɓolaa koleka maphɔɔ maoka ɓanga, ɓo phe tomobunga.

² Phɔ ɓo maphɔɔ maawɔmɔkɔ na nzela ya ɓanze mazwe elele, emba ɓo ɓato ɓabukaka mibeko naa ɓate ɓamitosaka bazwaka etumbu eyalongoɓanaka na ɓomɔ,*

³ ɓanga tomoba sazwa etumbu ndengye'ye ɓo toleminye lobiko laa ntina ndengye mɛna? Nkolo yo moto owatataka

* 2:2 2.2 Iphuti

iloimola phanza. Emba sima bato baalokaka bakulaka loanolela obokye loli phele. ⁴ Nwaphongo akulaka ne lenzaka bonzoka pha bée ebe na bilembetele, ebe na ná bilekyesako, na ná maphoo maa ikamwa ndengye na ndengye, emba alokabela na maalo ma Bolobo bosantu bowazingaka yo.

Yo, ookokambe bato o ibika

⁵ Pho, teli oka baanzelu obokye abaphe bokonzi oikolo sa mokyisi nwaa moyaa moowole banga. ⁶ Nzuka moto monomo, kawo elele yonyo pho ya nwango obokye: «Moto yo nzaa obokye omoumunya?

Naa nwana wa moto obokye omookyele nkaa?

⁷ Wamouya pho ya nwana imbelle mokuwe o se ya baanzelu, emba wamolasa nkyemo na ngambo.

⁸ Wauya bikpele biso o se ya makolo me.»

Pho amokyela mokonzi nwa mbolo iso, ekpele na yonyo tekokyi iba o nze ya bokonzi phe. Kasi unwarwa eye, tolootaa wene obokye mbolo iso ili o se ya bokonzi phe. ⁹ Kasi pho ya nwana imbelle mokuwe, bo wamouyaka bee ose ya baanzelu, towene Yesu, pho ya minyoko ma iwa se, bamolasa eboko ya nkyemo na ya ngambo, obokye na ngolu ya Nwaphongo, alekane o nzela ya iwaa pho abikya bato baso.

¹⁰ Emba wamoanelaka obokye, eli yo, pho ya nza na na nzela ya nza maphoo maso makyelama. Akamba bana baikye o nkyemo, ali motati wa ibikyi sa bee na nzela ya minyoko miakokya yo. ¹¹ Pho ebe okobuya mosantu na baabuya bee basantu, bee baso bauta elele yonyo. Yango mena, na nzela me tali na soo ya ifabanga baande, ¹² na ya iwobokye:

«Namoimola nkombo ya we oka baande na nga,

onte ya ingambi sa ɪwaphongo, namoetubela meembo.»

¹³ Namba na kula kyela ndondo ya nga esɔ nde oka ye.

«Ekule ɖaa na nga na ɖana ɖaampe ɪwaphongo.»

¹⁴ Yango mɛna, phɔ ɖana ɖaangana na malongo na ná nzoto, emba nɛ nde ɖomɔ mɛ, aangana na ɖɛɛ nde ndengye yɔnyɔ, phɔ na iwa sɛ, abuya phaa owabaka na ɖokonzi pha iwa o mabɔkɔ, kyelukye iwɔ obokye Molemba, ¹⁵ na ikandola ɖato ɖaabaka na ɖoilakye pha iwa, ɖaabutwa ɖomɔɔ pha ɖɛɛ mobimba ɖaombo.

¹⁶ Phɔ o solongo, taikyɪ ya sunga ɖanze, kasi aesi nde ya sunga mboto ya Abalayama. ¹⁷ Yango mɛna, asengyelaka na nzela esɔ uulana na ɖaande nɛ, obokye abutwe nganga o munɛnɛ owaa okookye ngɔngɔ na okobanza etoma eya mophe ɪwaphongo eya imanya masumu ma ɖato. ¹⁸ Phɔ onte ya ɖo wa nyɔkɔmɔ yo, ɖo wa zwa yo mampenza bimekyi, ali na makokyi ma isunga ɖato ɖaazwe bimekyi.

3

Yesu alekyi Mose na Zozuwe

¹ Yango mɛna, ɖaande ɖaasantu, ɖɛɛ ɖazwa mbela ya ikolo molɔngɔ, wɛnɛ Yesu obokye ali toma na nganga wa ɪwaphongo oo munɛnɛ wa itatola sa ɖanga. ² Ali na ianola oka owa mɔɔɔ, ndokolo ɖowabaka Mose onte ya ingambi sɛ sisɔ. ³ Phɔ yo aɖaka na kaa ya nkyɛmɔ koleka Mose. Phɔ motongyi ɪwa ingambi ali na ngambo koleka sina ingambi. ⁴ Phɔ ingambi na ingambi sili na motongyi ɪwa sango. Emba motongyi wa masɔ eli ɪwaphongo. ⁵ Emba Mose aɖaka na ianola onte ya ingambi sɛ sisɔ, ndokolo moto wa etoma phɔ ya ɖonzoka pha maphɔɔ maamo wɔ ɖɛ. ⁶ Kasi Klisto ali ndokolo ɪwana, emba ali o ikolo sa ingambi sɛ. Ingambi sɛ, eli ɖanga, ɖo

tokyele ntema ya banga o mambunu ma hwapphongo na ilendendala na ná molemo.

Bato ba hwapphongo bamoema

⁷ Yango mēna, 'Bolo'ho bosantu kawo hobo: «Lolo, ho okyi hwesi nwe,

⁸ sakyela ntema bokusi, ndokolo imbēle saatomboko bakoko ba hēe,

mokolo hwa mekaka hēe hwapphongo o bokye.

⁹ Omo, haongō hamekaka pho ya iluka iyeba hozindo, emba hawenkye bitoma bianga

¹⁰ mbula mako mane.

Yango mēna nabaokyelaka yoo

emba namba wo ngakye: “Ntema ya hato haba kyi-bungye nkolo iso,

hato haba tebaebe manzela ma nga.”

¹¹ Pho, na yoo ya nga, nakata selesa ngakye:

Tomokyeka ho hamunyolo o elele eya honyga nga pho ya iyema!»

¹² Kyeka, haande, kyeba obokye monomo na hēe saba na motema mohe moobalole izanga ianola na

hwapphongo oli moambee wa homoo. ¹³ Kasi lenzana onte ya hēe mokolo na mokolo hootaaba wango lolo, pho ya

obokye monomo onte ya hēe, isumu sango samokosa pho ya ibutwa na motema bokusi. ¹⁴ Pho, tobutwa hēbi

ba Klisto, ho tomophila na bokusi nōno o suka motesi hwa tataka na banga ianola. ¹⁵ Emba hawo obokye:

«Lolo, hooiki hwesi nwe,

sa kyela ntema bokusi ndokolo imbēle saatomboko ba nkoko ba hēe haakasi.»

¹⁶ Pho, banzaa haokaka, emba hamba motombēle? Ka teeli nde haso haatokoloko o Ezipito na nzela ya Mose?

¹⁷ Emba abaka na yoo na ha nzaa mbula mako mane? Teli na hato haakyelaka masumu, haawaka o bokye?

¹⁸ Emba oka ba nzaa akataka seleka obokye etebanyolo o eemele ye, bo teebe nde baalekye itosa? ¹⁹ Emba towene obokye tebaikaka koka inyolo pho ya izanga ianola.

4

¹ Na bomo, tokyebe na bokusi, obokye monomo na bde sa zanga, bo taaba mbunu eyaloikyela yo eya inyolo o eemele ye. ² Pho o solongo, tooka Simo Elaa baloteya yango nde bo waeyokaka bankoko ba banga baakasi. Kasi Iloba sa batayaka bde tesaikaka ba na mbano pho ya be, pho tebaikaka ba monomo o ianola na baasiokaka. ³ Pho banga tonyolo o eemele ye, banga baanola, nde bo wawo yo obokye: «Nde bo wakata nga seleka na yoo yanga, ete baanyolo o eemele ya nga!» Na bo obokye bitoma tata o etatele ya mokyisi biaunvaka. ⁴ Pho awo o elele yonyoyo pho ya mokolo nwa sambo obokye: «Emba Nwaphongo aemaka o mokolo nwa sambo o bitoma be.» ⁵ Emba ekuli baa nde o elele me eye: «Ete baanyolo o eemele ya nga.» ⁶ Na bomo, bokuli wee baa obokye bakyi bamunyolo omo, emba bato baaphanza baatataka iyoka Simo Elaa tebaika nyolo pho ya iba satosa, ⁷ akuli bongya mokolo mosuu: Nkombo ya nwango lolu. O zembo sa Davidi, awo omo banda kalakala, nde bo wa woko bde obokye: «Lolu, bo ookyi nwezi nwe, sakyela ntema bokusi.»

⁸ Pho bo Zozuwe abaemyaka, Nwaphongo nde tabawolekye pho ya mokolo mosuu sima ya nkolo iye. ⁹ Yango mena, iyema saa Sabata saikala pho ya bato ba Nwaphongo.* ¹⁰ Pho moto oonyosi o eemele ye, ne anyosi ne me o iyema sa etoma ye nde bo wa mieminyaka Nwaphongo o etoma ye mampenza. ¹¹ Yango mena,

* 4:9 4.9 Mokolo nwa sambo. Mokolo moeme Nwaphongo.

towele inyōlo o eemle mε, pho ya oḃokye mokyelesi ḡwa iḃaa satosa, ḡwango saḃenda moto na mōnōmō o yaki.

¹² Pho Iloba sa ḡwaphongo sili na ḃomōō na ná ḃokusi, sili na mwiya na ná ḃootu koleka mumphata munsō mooli na ḃootu na mbale na mbale. Sango sinyōlo nōnō o ikye kabola ezisi na ḃolōḃō, mantonga na phōngō. Sili na ikokyi sa isambisa maphowa na maumunya ma ndondo. ¹³ Emba tewali ekyelamo yōnōyō eyamiḃomba o ḃoo phε. O miyo mε, iso ili nde ḃolumbu, te wali na ekpele eya miḃomba o miyo mε. Eli oka ye tomotōndōlo maphōō masō.

Yesu, nganga wa ḡwaphongo oo munεnε

¹⁴ Ooli ḃanga na nganga wa ḡwaphongo oo munεnε owa loḃō, owa lekana o ikolo, Yesu, ḡwana wa ḡwaphongo, tophile na ḃokusi ianola siitatole ḃanga. ¹⁵ Pho tololi na nganga ḡwa ḡwaphongo otokokye iyoka mpasi na ḃanga o imbεε sitesili ḃanga na ḃokusi. Nde ya ḃanga, ḃamumekaka o maphōō masō, kasi taikakyela isumu. ¹⁶ Yango mεna, tosusinya na ḃokamba ḃosō o kyiti ya ḃokonzi ooli ngōlu na ianola sisō, pho ḃalookyele ngōngō na ngōlu, pho ya oḃokye ḃalosungye ḃotosengyesi.

5

Klisto, nganga wa ḡwaphongo omunεnε okookye ngōngō

¹ Pho nganga wa ḡwaphongo munsō oomunεnε, ḃōsi ḃéε onte ya ḃato, ḃamotεye pho ya ikyelela ḡwaphongo pho ya ḃato. Etoma ye eli ya iambya bilambo na mam-beka pho ya masumu. ² Ali na makokyi ma isōsōlo pho ya ḃateḃaeḃe, ḃambe na bunga. Pho nε mε alii mboka esō na ḃokōō. ³ Emba pho ya ḃokōō mε, asengyesi iambya pho ye mampenza na pho ya ḃato, mambeka

pho ya masumu. ⁴Pho moto taamiphe ngambo mena yo mampenza, baezwe na mbela ya hwaphongo, bo wabaka ya ngo pho ya Alona.

⁵Yango mena, na Klisto taika miphe yo mampenza nkyemo ya ibutwa nganga ya hwaphongo. Aezwa na owa wo ne obokye: «Oli hwana wa nga wa lele, lolo, nga nabutoo owo o eboti. ⁶Bo wakula yo wo bisuu obokye: Oliy nganga ya hwaphongo pho ya bobele na bobele o molongo hwa Melekisedeke». ⁷Eli yo owa, onte ya bomoo phe o mokyisi, ambya nsambo na imilela na hwangye munene na mbembe oka okoyi imobikya o iwa. Emba bamookaka pho ya imiuya se. ⁸Na bo abaka hwana, aekola itosa na nzela ya minyoko me, ⁹emba, bo waunva mokokya bee na iso, amba butwa pho ya bato baso baamotosa ntina ya lobiko la bobele. ¹⁰Hwaphongo amotokolo nganga oo munene wa hwaphongo o molongo ya Melekisedeke.

Sa lele ianola

¹¹Pho ya lowoo lolo, toli na maphoo maikye maiwo, kasi mali makusi pho ya ima wo na imalimbola, pho bee obuto na zunu sa iyoka. ¹²Pho bo wasengyelaka bee imbela sisoo ibutwa bateye, okuli sengyela obokye baeteya maphoo maa etatele ma mateya ma hwaphongo. Obuto baasengyesi na maoku, kasi na ntoma iinkusi phe. ¹³Pho moto munsoo otaaba naino o maoku, taika meele na lowoo lookyeki bosembo, pho ali hwana mokyee. ¹⁴Kasi pho ya ba phomba, ntoma iinkusi ili pho ya be, pho bee bameele, bali na boomakye phaekusa bee ikyesinya lowoo loola na loobe.

6

¹Yango mena, toikye o sima mateya ma etatele maakyeki Klisto, tokyende oboo bii mateya ma

boomakye maa bophomba, banga sakula butolela mateya maa etatele maa ibongola motema o ilEE bitoma baawa na ianola ηwaphongo, ² mateya maa batisimo na itanda maḅokḅ, emba na ikundwa onte ya bawee na moambo ηwaa suka. ³ Eye eli maphḅḅ maamokyela banga bo ηwaphongo alophE nzela.

⁴ Phḅ tewakokyi ikyelama obokye bato baaunva ingola ηwaphongo miyo, baameka bolaa pha ikaḅo sa ikolo, baabutwa bebi ba Bolḅḅḅ Bosantu,* ⁵ baameka bolaa pha iloba sa ηwaphongo na siya ya mokyisi ηwaa moya, ⁶ emba bakula kaa; obokye bakule bongola ntema, mE na bakule bakya ηwana wa ηwaphongo oekulusu mbala eya ibale phḅ ya be mampenza, na imophEE sḅḅ o miyo ma bato.

⁷ Phḅ waanywe manyeE mambula maamunḅE mbala na mbala, katḅḅḅ ndemo iilongoba phḅ ya bato baazingye imabala manzabi, mango mazwe impambosi oka ηwaphongo. ⁸ Kasi bo matḅḅsi nde ba kata na milḅ, temali na ntina, kyembe nde ikala obokye bamawambe, maamba na suka nde naimatumba.

⁹ Kasi phḅ ya bEE baande ba lozingo, waa wḅḅ banga babona, toli na ianola obokye oli o mophaa moolaa koleka, mophaa ηwa lobiko. ¹⁰ Phḅ ηwaphongo tali na mbelekye obokye abungye etoma ya we, na lozingo looteye we phḅ ya nkombo ye waa salisaka we basantu na boḅ taa ba we ibasalisa. ¹¹ Emba phowa ya banga eli obokye mḅḅḅḅ na mḅḅḅḅ na bEE akule teya phowa eekusi ye mE phḅ molemo ηwa bEE motonde nḅḅḅ o suka; ¹² obokye bEE sabutwa bakḅḅ, kasi bamekosi ba bato bwaa o nzela ya ianola na ya ilendendala na bazwe ilaka sa mambunu maa baikyela be.

* 6:4 6.4 Ibutwa o saa ya boebakye.

Mbunu ya Ḥwaphongo eya ḥoḥe

¹³ Waikyela Ḥwaphongo Abalayama mbunu, wate waba na moto mosuu oomolekyi na ḥonenε pho akate seleka na nkombo ye, amba kata seleka nde na nkombo ye mampenza ¹⁴ yo kye: «ε, namoepambola na ḥoikyε, namba na ephε iḥota siinεε».

¹⁵ Emba waalendendala yo o iziya, Abalayama azwaka mbunu eyamoikyelaka Ḥwaphongo. ¹⁶ Waakate ḥato seleka na nkombo ya moto oo ḥalekyi na ḥonenε, seleka me pho ya ḥεε kyeweninya oḥokye ḥaumbo miko miso. ¹⁷ Na bomo, Ḥwaphongo kalukye iweninya na ḥolaa oka mandomi ma mbunu ye ndengye eetekokyi ḥεε imanya meko me, maakatela yo seleka. ¹⁸ Na nzela ya maphoḥo mabale maatemaekpane, maatemakokyi na Ḥwaphongo ikata ḥoḥe, bii ilolenza na ḥokusi, ḥanga ḥaika lota phoḥo iso, pho ya iphila molemo mooli o ḥoo pha ḥanga. ¹⁹ Molemo me moli pho ya ḥanga ndokolo longo ya molimo. Moli nde phεε na ḥokusi, emba munyolo motema ḥwa etobu eyaziḥa ḥεε o tempelo.†
²⁰ Eli elele eya kyε nyolo owakyε oḥoo pho ya ḥanga, Yesu, owabutwa nganga ya Ḥwaphongo oomunεε pho ya ḥoḥe na ḥoḥe, o molongo ḥwa Melekisedεke.

7

Melekisedεke, mokonzi na nganga ya Ḥwaphongo

¹ Melekisedεke mona abaka mokonzi ḥwa Saleme na nganga ya Ḥwaphongo owa ikolo. Akyεkyε ḥenga Abalayama o nzela, wautaka yo o mabita maa longaka yo ḥakonzi, amba mopambola. ² Emba Abalayama amba mophe monomo pho ya iko mi mbolo iso yaazwaka yo

† 6:19 6.19 Etobu eye eli ndokolo lokala naa ekpekyete ekyekabole bitee ba ingambi.

o mabita. Naino ali na nkombo ekyelimbolame obokye «mokonzi wa bosomebo», emba o sima ambikula naba mokonzi wa Salame, kyelukye iwɔ obokye «mokonzi wa bose». ³ Yo ooli sa ango, sa nyango, naa sa mankoko naa sa etatele phɔ ya nkolo ye, naa sa suka phɔ ya bomoo phe. Kasi aulana na hwana wa hwaphongo ooli nganga ya hwaphongo phɔ ya bobele. ⁴ Kyeka bonene pha moto mona, nkoko Abalayama amophekye monomɔ phɔ ya iko, iyalo siilekyi bolaa o mbolo yazwaka yo o mabita. ⁵ Nzuka, nde bana bampele ba Levi bazwe bonganga pha hwaphongo ikokana na mibeko, iyonga monomɔ phɔ ya iko oka bato kokokana na mibeko, kyelukye iwɔ obokye bēbi na bē, batokolo o piko ya Abalayama. ⁶ Kasi iyo, otoli ibota sibe, azwe monomɔ phɔ ya iko oka Abalayama emba amba na pambola mokolo mbunu. ⁷ Nzuka toanole obokye moto oli osima ka pambolame nde na moto okomolekye. ⁸ Emba wawa, bana ba Levi baawe bazwe monomɔ phɔ ya iko, Kasi oka oyo, melekisedeke, oko wɔ bē obokye ali na bomoo. ⁹ Emba tokokyi iwɔ obokye, na nzela ya Abalayama, ebe na levi, owabaka kazwe monomɔ phɔ ya iko, abaka kaphute ne monomɔ phɔ ya iko. ¹⁰ Phɔ wataaka ba yo Levi o mokyeya hwa nkoko ye, eli waabayayo ka kye vana na melekisedeke.

¹¹ Bo tokomakyi o saakolo ikoka silaa na bonganga pha Levi, eli phɔ mibeko hwaaphekye bē bato hwa utaka phɔ ye. Nde amba kula sengyela na nganga ya hwaphongo mosuu wa ye o molongɔ hwa melekisedeke, o elele ya obokye aute o molongɔ hwa Alona? ¹² Phɔ iyendinya manganga, kyeongye iyendinya mibeko. ¹³ Emba moto okowole munkanda motangyemi ali wa ibota site sili na ná moto monomɔ owa baka o etoma ya ikyela o etumbelo. ¹⁴ Phɔ bato basɔ baebe obokye Nkolo wa banga auta o ibota sa Yuda, wa ibota

sitesaika wɔ Mose o nkanda yaawɔ yo phɔ ya ɔnganga.
¹⁵ Lowɔ mɛ lombikula ya butwa la phɛɛ imbɛɛ sikuli
 ya tɔkɔɔ nganga mɔnɔmɔ owaulana na Mɛɛkisedɛkɛ,
¹⁶ emba taika koma o ɔnganga phɔ ya moɔbɛko ɔwa iba
 wa sina ibota, kasi phɔ ya mwiya ɔwa ɔmɔɔ ɔote ɔoli
 na mbomela. ¹⁷ Phɔ ɔawɔ ɔɔokye:

«Oli Nganga ya ɔwaphongo phɔ ya ɔɔɛɛ
 o molɔngɔ ɔwa Mɛɛkisedɛkɛ.»

¹⁸ Emba toli na ɔowakye pha moɔbɛko ɔwa phanza phɔ
 ya ɔkɔɔ pha ɔwango na izanga ntina sa ɔwango. ¹⁹ Phɔ
 moɔbɛko ɔwa Mose tenwaika ɔngya na ekpele yɔnɔyɔ.
 Kasi ɔwalonyɔsa o ɔwakolo molemo moolaa, mowaa na
 nzela ya ɔwango toɔɔane phɛnɛphɛ na ɔwaphongo.

²⁰ Emba ɔo waɔaka ɔwango, te ɔwakyelamaka
 ɔkyelela sa kata seleka. Phɔ ɔaaba sa katela ɔɛɛ
 seleka, eli ɔaa ibota sa Levi ɔaabutwaka ɔnganga.

²¹ Kasi phɔ ye ɔakataka seleka na nzela ya owa wɔ
 phɔ ye ɔɔokye: «Nkolo akati seleka emba etaakule
 ebutolela: “Oli nganga ya ɔwaphongo phɔ ya ɔɔɛɛ.”»

²² Kokokana na seleka eya ndengye mɛna, Yesu abutwa
 nɛ ndanga ya eyaakola sangola eekusi na eelaa koleka.

²³ Emba ɔaikye ɔabutwaka ɔnganga ɔa ɔwaphongo,
 kasi iwa saɔakatela iikala o mokyisi phɔ ya ikyelaka
 etoma mɛ. ²⁴ Kasi yo, ɔooli yo phɔ ya ɔɔɛɛ, ali na

ɔnganga pha ɔɔɛɛ ɔote booambiya ɔɛ. ²⁵ Emba
 na ɔmɔ, ali na makokyi ma ibikya phɔ ya ɔɔɛɛ
 ɔato ɔawaa, na nzela ye, ɔaye oka na ɔwaphongo, phɔ
 ali nkɔɔ iso na ɔmɔɔ phɔ ya iyonga phɔ ya ɔɛ.

²⁶ Emba nganga ya ɔwaphongo o munɛnɛ owa ndengye
 mɛna, ali phɛɛ owakokaka na ɔanga, mosantu, tali
 na ɔɔɛ, sa isumu, ɔamokabinya na ɔato ɔa masumu,
 abutwa o ikolo koleka. ²⁷ Tali na ntina ya ɔosenga pha
 mokɔɔ na mokɔɔ, ndokolo ɔnganga ɔa ɔwaphongo

baanenε baayoko, baambya bilambo mokolo na mokolo, naino pho ya masumu ma bεε mampenza, sima pho ya maaka bato. Pho yo alokyela nde mbala yonyo pho ya bobele, waamiambya yo mampenza. ²⁸ Nzuka moβεko ηwa Mose mokyele bato ndokolo banganga ba ηwaphongo baanenε. Bato bate balongobana; kasi iloba sa seleka siye o sima ya moβεko sikyele ηwana owa koka na iso, nganga ya ηwaphongo oomunenε pho ya bobele.

8

Yesu, nganga ya ηwaphongo oomunenε wa banga

¹ Nzuka, lowo laa ntina o maphoo maawo banga lango lolo, toli na nganga ya ηwaphongo oomunenε, oozasi o boloo pha mumbanga ηwa bokonzi ηwaa bonenε o ikolo. ² Kakyele etoma ya maphoo maa bosantu na o ηwakolo molaku ηwaatongama na Nkolo kasi na moto phe.

³ Pho, nganga ya ηwaphongo oomunenε munso bamoolo pho ya iambya bilambo na itumba mambeka. Yango mena asengyesi obokye ne azwe ηwana ekpele wa ilambela. ⁴ Bo abaka o mokyisi, nde tabaka na nganga ya ηwaphongo, pho wali bato bwaa ba ambya bilambo kokokana na moβεko. ⁵ Kasi etoma ya be, eli eyaulana, na elala ya maphoo ma ikolo, nde bo wawoko ηwaphongo na Mose waalukaka yo na iyunva itonga molaku obokye: Kyeka, amba wo ne, wamokyela iso kobenga ndakyisa ya bo wateyaka bεε o ikolo sa ngomba.

⁶ Kasi unwanwa eye, azwe etoma ya bonganga eelekyi na bolaa koleka. Pho ali moβongye ηwa sangola elaa, eli o ikolo sa mambunu maala koleka.

⁷ Pho bo sangola eya ebandle teyabaka na maphoo maabe, nde tebaeyendinyaki na sangola eya ibale.

⁸ Phᵛ, ḡaezwa na mooya, yango mEna ḡwaphongo awᵛ
yo kye:

Kyeka: Kyewᵛ Nkolo, nkᵛᵛᵛ kyiye
namokyela sangola eenyakune na iḡota sa IsalayElE
na ná iḡota sa Yuda

⁹ eteḡe ndokolo sangola eyakyelaka nga na ḡaango ḡa
ḡÈÈ

mokᵛᵛᵛ ḡwa ḡakpaka nga mieḡᵛᵛᵛ

phᵛ ya iḡatᵛᵛᵛᵛᵛᵛ o mokyisi ḡwa Ezipito.

Phᵛ ḡÈÈ mampenza te ḡaika maambya mi sangola ya nga,
na nga sikulaka ḡakyeka na miyo, kyewᵛ Nkolo.

¹⁰ Phᵛ kyeka sangola eyamoḡa na nga na iḡota sa
IsalayElE

o nsima ya nkᵛᵛᵛᵛ miina, kyewᵛ Nkolo:

Waamoambya nga miḡeko ma nga,

naamikoma o maumunya ma ḡÈÈ na o mandondo ma ḡE.

Na moḡaa ḡwaphongo wa ḡE,

ḡa moḡaa iḡota sa nga.

¹¹ Mᵛᵛᵛᵛᵛᵛᵛ na mᵛᵛᵛᵛᵛᵛᵛᵛ onte ya ḡÈÈ etakule teya nwebi
nE

naa ḡwana nyango na iwᵛ oḡokye: Eḡa Nkolo!

phᵛ ḡasᵛ ḡamunzeḡa,

tata o ḡaakyiky i nᵛᵛᵛᵛᵛᵛᵛᵛ o ḡaphomba.

¹² Phᵛ ya oḡokye namoḡaa na ngᵛᵛᵛᵛᵛᵛᵛᵛ phᵛ ya ḡoḡe pha
ḡE

na masumu ma ḡE, esikule maumunya na mbala.

¹³ Waawᵛ yo na sangola eenyakune, kakotole sangola
eekasi. Nzuka ekepele eekotosi ḡE, eli phEḡEphE na iLEᵛᵛᵛ.

9

Losambo la munse na losambo la Ikolo

¹ Sangola eya eḡandele ya ḡaka na mokyeesi ḡwa
losambo, na elele esantu o munse. ² Na ḡomᵛᵛ, molaku

mōnōmō ḡwa kyelamaka, mēna molaku ḡwa ebandele, ḡba moḡbangaka elele esantu, wa tēya ḡḡḡ tala, mesa ma mapā maabonzele ḡḡ. ³ O nsima ya etobu eya iḡbale eekyezibe molaku, moḡbāngye ḡḡḡ Mosantu ḡwa ḡbasantu. ⁴ Na elele ekye tumbe ḡḡḡ malasi eya kyela ḡḡḡ na itela, na moḡbeta ḡwa sangola eya zinga ḡḡḡ esō na itela. Onte ya moḡbeta mē, kōphō yōnōyō eya kyela ḡḡḡ na itela yabaka na mana, na ingenda sa Alona sa lēḡōlōkō na ḡba mesa ḡba sangola.

⁵ O ikolo sa moḡbeta mē, ḡbakeluba ḡba nkyemo ḡbaezingaka na elala ya ḡḡḡ ekye tēya oḡbokyē ḡwaphongo ali. Kasi tolokokyi iwō maphōō wawa. ⁶ Waunva ḡḡḡ iḡbongya maphōō masō, ḡbanganga ḡba ḡwaphongo, ḡbanyōlō imbēlē sisi onte ya molaku ḡwa ebandele, phō ya ikyela etoma ya ḡḡ. ⁷ Kasi o molaku ḡwa iḡbale, kyenyoōlō omō nde nganga ya ḡwaphongo o munēnē mbala yōnōyō phō ya mbula. Kasi tanyōlō sa malongo ma iyambya phō ya ḡoḡbe phē na phō ya phaka ḡbato. ⁸ ḡBolōḡḡ ḡosantu atēya ḡbabona oḡbokyē nzela ya elele esantu naino teemiwēninye, naino ḡotaba molaku ḡwa ebandele. ⁹ Mēna eli eyēlē phō ya imbēlē sisi: Maḡbonza na mambeka maambyame, temaakokya nōnō o ndondo ya moto okosambe. ¹⁰ Eli nde phō ya ntoma, malēku na imikunyola ndengye na ndengye. Eli nde mokyelesi ḡwa ḡomoto ḡwa anolamaka nōnō o imbēlē saakyelaka ḡwaphongo mōlōngō ḡwaa sika.

Mbeka ya Klisto

¹¹ Kasi Klisto atōkōsi, iyo nganga ya ḡwaphongo o munēnē wa maphōō maala ma moya. Eli nde na molaku molekyi ḡonēnē na molekyi na ḡbola, mote ḡwaika kye-lama na maḡōkō ma ḡbato, kyelukye iwō oḡbokyē temoli onte ya bipele biakyelama o munse mumu. ¹² Teli na

malongo ma mambosi na ma mangombE, kasi na malongo mE mampenza, anyoɔo nde mbala yango yɔnoyo pho ya boβeɛ o elele eya Mosantu ηwa basantu, alozwele ikandolama saa boβeɛ. ¹³ Pho bo malongo ma mambosi na maa mangombE, na mbutu ya ηwana wa ngombE ootumbi βE, maasweya βE pho ya ibuya basantu bato baso baali na sɔkɔɔ pho ya ikunyola nzoto ya βE. ¹⁴ Ya moβaa boo koleka na malongo ma Klisto, yo owaa, na nzela ya Bolobɔ pha boβeɛ, amiambya yo mapenza oka ηwaphongo ndokolo mbeka eteli na intɔno, amokunyola boebakye pha βanga na bitoma biawa pho ya obokye tokyelele ηwaphongo ooli na bomɔɔ.

¹⁵ Emba pho ya bomɔ, yo ali moβongye wa sangola eenyakune, pho ya obokye iwa sEɛ saya pho ya iloikola o boβe phaakyelaka βanga o se ya sangola ya ebandele, obokye baabangama na ηwaphongo βazwe ilaka sa boβeɛ saabalakyele yo. ¹⁶ Pho bo mowee aikyi ika maloba, esengyesi obokye waebane pheɛ obokye moto mE awa. ¹⁷ Pho maloba maikye ika mowee mazwe esika nde bo yo awee. Kasi temali na ntina bo moto mE ata baa na bomɔɔ. ¹⁸ Yango mEɛna, na sangola eya ebandele nde teyatataka bo malongo temasweyaka. ¹⁹ Pho Mose waimolaka yo bato baso motindo mɔnoɔ na mɔnoɔ kokokana na moβeko, amba ya kpa malongo ma mangombE [na maa mambosi], na maa, na munyengu mootane, na etakyi ya ηwete ηwa isɔpe, amba nyakyelele ebe buku phango mampenza, ebe na bato baso.* ²⁰ Yokye: «Eye eli malongo ma sangola eyatomisa ηwaphongo pho ya βEɛ». ²¹ Emba amba na nyaka nde bomɔ mE malongo o molaku na o mbolo isɔ yaβaka βEɛ βakyelele pho ya losambo. ²² Eli nde na malongo, bo

* 9:19 9:19 O nkanda iyɔkɔ tebaika koma malongo ma mambosi.

kowō mofeko, ḥapetole mbolo iso, emba ḥo malongo tematangyi, ilimbisama sa masumu te sili.

Mbeka ya Klisto kyemanya masumu

²³ Yango mēna, esengyesi obokye ndakyisa ya mbolo iili o ikolo ikunyolame na ndengye mēna, Kasi mbolo ya ikolo yango mampenza kyiongye ikunyolama na mam-beka maalaa koleka mbolo ya wawa ose. ²⁴ Phō, Klisto taika nyōō nde o Mosantu ḥwa ḥasantu ḥwaakyelama na maḥokō ma ḥato, ḥwaa ulinya ḥēē na ḥwaa phēē. Kasi anyōō nde o ikolo solongo phō awenēnē uḥwarḥwa eye oboo pha ḥwaphongo phō ya ḥanga. ²⁵ Emba teeli phō ya obokye amiambyiakyē yo mapenza mbala na mbala ndokolo nganga ya ḥwaphongo oomunēnē ookonyōō o Mosantu ḥwa ḥasantu mbula na mbula na malongo ma mosuu. ²⁶ Phō wasengyelaka wē obokye anyōkōmō mbala na mbala ḥanda wa etatele ya mokyisi. Kasi uḥwarḥwa eye, o imbēē saa suka, amba ya miwēninya nde mbala yōnyō phō ya imanya masumu na nzela ya mbeka yē mapenza. ²⁷ Emba ḥowa kyelama wē phō ya ḥato iwaa nde mbala yōnyō, o sima mē kyembe ya moambo, ²⁸ nde ḥomō mē, Klisto amiambya mbeka nde mbala yōnyō phō ya ḥato basō, phō ya imanya masumu ma ḥaikye. Amokula miwēninya mbala eya ibale sa masumu, oka baamoziya phō ya lobiko.

10

¹ Phō mofeko moli elalaa ya maphōō malaa ma moya, temoli eyaakolo ekpele mē solongo. Mbula na mbula ḥaambya mambeka nde ma ndengye yōnyō mbala na mbala, te maunva koka ibōngya ḥato ḥaasusane na ḥwaphongo. ² Bo phe, ḥato ḥaambya mambeka mamana nde te ḥaunva lē, phō teḥakuli ḥaa na ná ḥoēbakye pha

masumu, oḃokye ḃakunywa na masumu ma ḃÉÉ mbala yḳḳḳḳ phḳ ya ḃḃḃḃ? ³ Kasi, na nzela ya mambeka maamana, ḃato ḃamikundolele masumu ma ḃÉÉ mbula na mbula. ⁴ Phḳ malongo ma mangḳḳḳ na ma mambosi te mali na mwiya ḡwa imanya masumu.

⁵ Yango mÉna Klisto, walukaka yo inyḳḳ o mokyisi, amba wḳ yokye.*

Mambeka na makaḃo, tokuli maanola kasi ombḳḳḳyisesi nzoto.†

⁶ Manyama maatumbe ḃÉÉ oikolo sa etumbelo na mambeka maambya ḃÉÉ phḳ ya masumu tokuli sepela na mÉ.

⁷ Emba namba wḳ nga kye:

Kyeka, naye, iyakyela phowa ya wÉ, O ḡwaphongo.

Nde ḃo wakomama wÉ phḳ ya nga o buku ḃosanto.

⁸ Phanza awḳḳ yokye:

Na mambeka, na makaḃo, na makaḃo maatumbe ḃÉÉ na ḡwenya, na makaḃo maambyame phḳ ya masumu,

toika mazinga naa toika sepela na mÉ, mÉ mawaa mambyame ḃoko ongye moḃeko. ⁹ O sima kambe wḳ yokye:

Kyeka, naesi, phḳ ya iyakyela phowa yawÉ.

Amanye mokyeesi ḡwa phanza ḡwa iambya mambeka phḳ ya izasa mokyeesi ḡwa iḃale.‡ ¹⁰ Nde oena phowa yÉ, tobutoo ḃasantu na nzela ya ikaḃo sa nzoto ya Yesu Klisto, mbala yḳḳḳḳ phḳ ya ḃḃḃḃ.

¹¹ Nzuka ḃa nganga ḃa ḡwaphongo ḃasḳ ḃaḃaka ḃatÉmÉ mokḳḳ na mokḳḳ phḳ ya ikyela etoma na

* ^{10:5} ^{10:5} Eye eli ḃo wakoma ḃÉÉ o Meembo 40.7-9. † ^{10:5} ^{10:5} Kyelukye iwḳ oḃokye onkyeesi naa o mbuye na nzoto.

‡ ^{10:9} ^{10:9} Eye eli mokyeesi ḡwaa suka.

iyambyaka mambeka maambya b́́́ mbala na mbala, kasi mambeka mE temakokyi imanya masumu, ¹² Nzuka, Klisto aambya nde mbeka yɔnɔyɔ phɔ ya masumu, emba ambi zala phɔ ya bɔbɛle na bɔbɛle o ebɔkɔ ya bɔloo ya ɨwaphongo. ¹³ Banda ɨɨwaphɔ eye, kaziya obokye ɨwaphongo akyele b́́́nguna b́́́ ose ya ekyitele ya makolo mE. ¹⁴ Phɔ nde na ikaɔ sɔnɔsɔ, abuya o ibɔngɔ oɔoo pha ɨwaphongo phɔ ya bɔbɛle, bato b́́́abuya yo b́́́ansatu.

¹⁵ Emba Bɔlɔbɔ b́́́nsatu bɔloumole mE, o sima ya iwɔ:§

¹⁶ Kyeka sangola eya mokyela nga na b́́́ osima ya nkɔlo mina,

Nkolo awɔ obokye:

Na mokyela miɔbeko manga o mandondo ma b́́́,

namba makuluta o maumunya ma b́́́,*

¹⁷ Kambe kula b́́́kya obokye: Emba esikule oumunya masumu ma b́́́ na bɔbe pha b́́́.

¹⁸ Nzuka, elele eeli ilimbisama sa masumu, tewakuli b́́́ ntina ya ambya ikaɔ phɔ ya imanya masumu.

Tosusinya oka ɨwaphongo

¹⁹ Yango mE na, b́́́ande, tobe na bɔkamba pha inyɔlo o Mosantu ɨwa b́́́santu na nzela ya malongo ma Yesu.

²⁰ Aloingolela yo nzela yɔnɔyɔ enyakune na ya bɔmɔɔ, na nzela ya etobu, ekye lukye iwɔ obokye nzoto yE mamE. ²¹ Emba toli na nganga mɔnɔmɔ wa ɨwaphongo o munEne ooli mokambi ɨwa ingambi sa ɨwaphongo.

²² Yango mE na, lE obokye tosusane na ɨwaphongo na ndondo eya phele na ná mokyito munsɔ ɨwa ianola, mandondo maakunywa na bɔbe bɔsɔ na nzoto ya b́́́nga ikunyolame na maa ma pɛtɔ. ²³ SaɔophEkye, toikalakye

§ 10:15 10.15 Kyeka na Yilimiya 31.33-34. * 10:16 10.16 Ikuluta

o itatoli sa molemo ḡwa ḡanga, pho moto oikiyi mbunu mena ali okokokya mambunu. ²⁴ Tokyenygylene ḡana na ḡayoko, pho ya ikuyana na izingana na o bitoma bilaa. ²⁵ Salē isanga sa ḡanga, ndokolo ḡowa mēle ḡaayoko ikyela, kasi tokuyinyakye ḡana na ḡayoko wawene ḡē obokye mokolo nwe moli phenephe.

²⁶ Pho ḡo tokyele masumu na nko osima ya izwa pha ḡoebi ḡoikye phaa phele, tewakuli ḡa na mbeka yonyo pho ya imanya masumu, ²⁷ kasi nde iziya isambisama sōnōō siikusi na mbambisa ya ḡwenya ḡwa mozikya ḡatombi. ²⁸ Moto oole itosa mofeko ḡwa Mose amowaa sa ngōngō, ḡo ḡato ḡabale na ḡaato ḡaefundi, eli nde iwa. ²⁹ Bē umunya etumbu ekusi ewaa eya mo ḡaa na moto owamokyita ḡwana wa ḡwaphongo na makolo, na owa mosemola malongo ma sangola eyamobuya mosantu, na owamotola Bolōō pha ngolu? ³⁰ Pho toebe owawo obokye:

Nga moto owamoe yambelela, namophe moto na moto ḡo okokyi ne!

Amba kula wo yokye:

Nkolo amosambisa ḡato ḡe.

³¹ Eli lowo lōlō lokusi ikaa o maḡoko ma ḡwaphongo olii na ḡomō. ³² Umunya nkolo ya etatele, nde wa ingwa ḡē miyo, waititala o ebasi eekusi na eya ḡolosi.† ³³ Mbale ena omiambye o miyo ma ḡato na bito na ná minyoko, mbale eyoko oanga na ḡato me ḡaokye mpasi. ³⁴ Emba pho ozwe na ḡē iyalo o minyoko ma ḡato ḡa bōlōō emba wamba na yanola na nkyisa waebololo ḡē mbolo ya ḡē, na ḡoebakye obokye oli na ezwele elekyi ḡolaa na ekyekoko pho ya ḡobele. ³⁵ Sabungya molemo ḡwa ḡē, ḡwango moli na mbano

† 10:32 10.32 Ibutwa o saa ya ḡoebakye.

enENε. ³⁶ Phɔ osengyesi nde na ititala phɔ ya ikokya phowa ya ɪwaphongo emba wamowENε ikokysisama sa mbunu eyaeyikyelaka yo. ³⁷ Phɔ eikasi nde ɪwana ɓote, nde imbELE sikyiky,

emba okoye, amoya, eta ɔsa.‡

³⁸ Moto wa nga owa ɓosembo amobika na ianola sε, emba ɓo aLE ianola sε, molimo ɪwa nga temokokyi izwa lowɔ la isepela onte ye.

³⁹ ɓanga, nde phELE, tololi ɓato ɓakokyi iLE ianola sa ɓanga phɔ ya bobε, toli ɓato ɓa ianola phɔ ya lobiko la milimo ma ɓanga.

11

Bitoma ba ianola

¹ Uɪwajwa eye, ianola eli elikya ya maphɔɔ maalemele ɓanga, mokyito ɪwa maphɔɔ maanole ɓanga ɔbokye mamokyelama naɓo naino tolomawENi na miyo. ² Nde na nzela ya ianola sa ɓε, ɓankokɔ ɓa ɓanga ɓazwaka itatoli silaa.

³ Na ianola, tosɔsɔɔ ɔbokye ikolo na munse yakyelama na iloba sa ɪwaphongo. Kyelimbole ɔbokye bikpele biwENENε na miyo biute na bitebiiwENENε.

⁴ Na ianola, AɓELE aphykyε ɪwaphongo mbeka elaa koleka eyaka Kaina. Nde phɔ ya ianola, amba zwa itotali obokye aɓaka moto wa ɓosembo, emba ɪwaphongo amba phε itatoli silaa phɔ ya makaɓo mε. Nde na ianola, na ɓo awa, ataaba iwɔɔ.

⁵ Na ianola, Enoka anetwaka o ikolo phɔ yo sa waa, emba teɓakula mozwa phɔ ɪwaphongo amobayaka o ikolo. Phɔ o ɓoo pha inetwa sε, azwaka itatoli ɔbokye aɓaka moto molaa oka ɪwaphongo. ⁶ Nzuka sa ianola moto takokyi isepelisa ɪwaphongo, phɔ moto okosusinya

‡ 10:37 10:37 Habakuku 2.3-4.

na ɪwaphongo asengyesi imoanola obokye alii na obokye kaphute bato baamolukye.

⁷ Na ianola, Nowa akyebisamaka na maphoo mate mataaka wenene na miyo, atosaka, atongaka masuwa pho ya ibikya ingambi se. Na nzela me, anyetekye mokyisi, emba amba butwa ndomi ya bosembo pho ya ianola.

⁸ Na ianola, waazwaka Abalayama mbela, atosaka ikyende o elele ewaa eyaunvaka yo izwa pho ya ilaka, amba yakyende saeba biikye yo. ⁹ Na ianola, akyekye zala omanyete ma moikyelaka bese mbunu ndokolo mobutu. Azalaka o ndalaku yo na Izake na Yakofo, baazwaka ne mbunu me yonoyo. ¹⁰ Pho Abalayama abaka kaziya mokyisi jwa phikama na bokusi, mowaa mowangye na motongyi eli jwaphongo.

¹¹ Na ianola, Sala ne me, bowabaka yo ekomba, azwaka makoyi ma ikula bota, na bo mambula me malekanaka, pho abaka na ianola oka owa moikyelaka mbunu.

¹² Yango mena, uta nde na moto monomo, baikye babotamaka. Emba babaka nde bawee, moluku ndokolo banyasesi ba ikolo o motiya, na ndokolo munsengye moikye o mokukulu jwa maa maanene.

¹³ Kokokana na ianola, baso baba bawa, tebaika zwa mambunu, kasi bamawenekye, bambaka na mabeza na itakye. Emba bamba ya mieba obokye bali babutu na bato ba imbanga o munse. ¹⁴ Pho bato baawo maphoo mamana baweninya saa obokye bali oiluka mokyisi jwa bese mampenza. ¹⁵ Emba bo bakulaka ba baumunya mokyisi me bi wautaka be, nde bazwaka imbela saikula butwa. ¹⁶ Kasi ujwarwa, bali na phowa ekusi ya mokyisi moolaa koleka jwa bese mampenza, kyelukye iwoo obokye mokyisi jwa ikolo. Yango mena jwaphongo tali

na sɔɔ na ɓɛ, obokye ɓamobangye ɩwaphongo wa ɓɛ, phɔ aɓabɔngyisa mokyisi.

¹⁷ Na ianola, Abalayama aambyaka Izake mbeka wamekamaka yo, emba ɩwana wɛ nde yo mɔnɔmɔ aambyamaka, yo owazwaka mambunu ¹⁸ oka owawɔlekye yo obokye

Nde na nzela ya Izake amba zwa mankoɔ.

¹⁹ Aanolaka obokye ɩwaphongo ali na nwiya ɩwa iakola ɓawee. Yango mɛna na ndengye ya ete, akulaka zwa ɩwana wɛ, ndokolo aakoo nde o iwaa.

²⁰ Na ianola, na phɔ ya maphɔɔ mamoya, Izake apambolaka Yakobo na Esau. ²¹ Na ianola, Yakobo, phɛnɛphɛ na iwa, apambolaka ɓana ɓa Zozefu mɔnɔmɔ na mɔnɔmɔ, emba amba ya kusamela ɩwaphongo amisungye na motuu nwe. ²² Na ianola, Zozefu, wakoma yo phɛnɛphɛ na iwa, amba yawɔ phɔ ya itɔkɔɔ sa ɓana ɓa Isalayɛɛ o ɓombo, amba na ambya miɓeko phɔ ya mpee ye.

²³ Na ianola, Mose, wabotamaka yo, ɓaboti ɓɛɛ ɓa moɓombaka phɔ ya makombe maato, phɔ ɓawɛnɛkyɛ obokye ɩwana mɛ aɓaka munzenga, emba teɓaikaka na lota moɓeko ɩwaaphɛkyɛ mokonzi Falɔ. ²⁴ Na ianola, Mose, abutwaka moto munɛnɛ, alɛkyɛ obokye ɓamobangye ɩwana wa ɩwasi wa Falɔ. ²⁵ Aɔɔkɔ inyɔkɔmɔ mɔɔngɔ mɔnɔmɔ na ɓato ɓa ɩwaphongo, o elele ya obokye asepele nɔnɔ imbɛɛ sɔnɔsɔ na masumu. ²⁶ Awɛnɛkyɛ itiyolama sa Klisto ndokolo ezwele elekyi ɓonɛnɛ koleka nkyita ya Ezipito, phɔ aɓaka kakyekyele iphuti saa moya. ²⁷ Na ianola, amanaka o Ezipito sa lota yɔɔ ya mokonzi Falɔ, phɔ alendendalaka ndokolo moto oko wɛnɛ moto oto wɛnɛnɛ.

²⁸ Na ianola, akyelaka esɛɛkɔ ya Ilekana amba na ya inga malongo o nzifo ya mandaku phɔ ya obokye mɔɔti

yo sa kuma bana ba bolaa ba Isalayele. ²⁹ Na ianola, ba akalaka maa maanenē ma mangola ndokolo ikyito; waya meka bato ba Ezipito iya akala na be, bazindaka. ³⁰ Na ianola, bikuka ba Yeliko ba bukwa o sima ya ibizolongana nkolo sambo. ³¹ Na ianola, Laba, hwasi wa ndumba, taikaka waa na ba tōmbi, pho ayambaka banōngyi na bose.

³² Emba na mbe kula wo bo, nazangye na imbele pho ya iwō maphōo makyekyi Zedeyō, Balaka, Samisona, Zefete, ebe Davidi na Samwēle, na baimosi ba hwaphongo baso.* ³³ Na ianola, bēē habololoko manyete ma nkyisi iinsuu, bakyelaka etoma na bosembo, bazwaka ma mbunu, bakangaka noko ya ba kōkō, ³⁴ bazimia mwiya hwa hwenya, balotaka iwaa saa bootu pha sendo, babutwaka na bokusi o makōo ma be, babutwaka bakusi o mabita, bawiinyaka bahwani ba nkyisi ya babutu. ³⁵ Babasi bazwaka bawee ba bēē na nzela ya iyakwa. Kasi baayoko hanyokomoko nōnō o iwaa, balēkye ikandolama obokye bakome o iyakwa silekyi bolaa.

³⁶ Baayoko babakelēkye bambaka na bawanda phimbo, emba baayoko bababakaka maphanga na iba vaka o boloko. ³⁷ Babamaaka mabanga, babaphaphaka na mibale, bababomaka na sendo, babaka bakye miengyebana, ma ngofo ma mapate, na ma mam-bosi, babola, babakangaka, babanyokoloko. ³⁸ Nzuka mokyisi tehwaikaka longobana pho ya be, babaka bakymiengyebana o mabokye na o mangomba, o mabanga na o mabela ma manyete.

³⁹ Emba bēē baso babana, bozwaka itatoli kouta na hwaphongo pho ya ianola sa be, kasi tebaika zwa mbunu eyabaikyelaka be. ⁴⁰ Pho hwaphongo abomba ekpele

* 11:32 11:32 Eye eli elele ekokakyi iba Debola kas Balaka phe (Basambise 4).

elaa koleka pho ya banga, obokye sa banga, tebakokaka ibaa bato baa ibongo.

12

Ikanga motema onte ya imekama.

¹ Yango mēna, toli na banga mē, na moluku ŋwa manzoka maalozinga, tovakye biphesi biso bilophe bozito, ebe na isumu, emba tokyilingane na ilendendala sisō pho ya izwa mbano eeli o ūoo pha banga. ² To kyekye miyo oikolo oka Yesu moto ooli motati na mosukyee wa ianola, iyo owa lēē nkyisa yaamolakyelaka bē, aanola bolosi pha ekulusu saoka sōō emba akyezala oeboko ya boloo ya mumbanga ŋwa bokonzi pha ŋwaphongo. ³ Umunya moto owaa owanola bolosi pha bato ba msumu baamotemēkye, obokye bēē sa otwa, bēē samba na phembē o mandondo ma bē. ⁴ Bēē naino tolendendasi nōnō o itangya malongo o ebasi ya bēē na isumu. ⁵ Bēē obungyi maphōō ma ilenza maewole yo ndokolo oka bana?

Ŋwana wa nga, sa tiyola etumbu ya Nkolo, sa phembē o ndondo ya we waeyoya yo.

⁶ Pho Nkolo kaphē etumbu nde oka moto oko zingye yo, kawande bana basō bayambe yo.

⁷ Ititala o etumbu ekye zwe bē. Ŋwaphongo kaekpe ndokolo bana. Wali ŋwana obokye ango takokyi imophe etumbu? ⁸ Bo tozwee etumbu ndokolo bana basō, mēna oli bana ba makango kasi baakolo bana phe.

⁹ Toli na ba ango babanga ba nzoto baa loteya, emba tobatosa, tolokokyi na ileka, imiuya oka tata wa malōō na obokye izwa nē bomō? ¹⁰ Pho bē, babaka balophe bitumbu pho ya ndambo ya nkolo, ikokana na maumunya ma bē, etumbu eyaka yē nde pho ya bola pha banga, pho yailumola bonsatu phē. ¹¹ Etumbu esō, o sina imbēle,

tekoyi iba lowo la nkyisa, kasi lowo la ngongo. Kasi sima, etumbu me kyebote oka bato baephe bée mbuma ya bose na ya bosembo. ¹² Yango mena, tomba maboko ma bée maaphembi, ombe nakuya mabongo maanyibi, ¹³ emba kyela manzela mateme yoo pho ya makolo ma bée, obokye ekolo ya moto okokpekusa sakula kyende imbale, kasi abikye.

¹⁴ Luka iba bose na bato baso, na iba mosantu, pho sa bosantu moto na monomo etawene Nkolo. ¹⁵ Kyeba obokye moto samimanya o ngolu ya hwaphongo, na obokye na munkanga monomo hwa bololo hwango satokolo, sapha na mobulu, emba hwango saoto bato baikye.

¹⁶ Kyeba obokye bato baa bondumba naa bato basemole bikyila, ya Esau owaungyaka bobola phe pho ya ntoma ya moza monomo. ¹⁷ Pho, bée koebe obokye walukaka yo sima izwa ipambosi, bamumanyaka emba tewabaka na malondo masu ma ibongola ipambosi me, ebe na pho ya inyingonela se na mbembe ye.

¹⁸ Pho bée toikyi susinya phenephe na ekpele ekyekume be, hwenya munene, enzombi, mokolo, eweele ekusi, ¹⁹ lokyito la mumbenzo naa toko ya hwesi hwa milimo. Bato bamookaka baongaka na mbembe obokye bée sakula bakyzinza iloba. ²⁰ Pho tebabaka na bokusi pha ikoka mobeko me: Moto owamokuma ngomba, na boebe nyama ya vale, baamumaa mabanga! ²¹ Lowo la boko yabaka lawo Mose obokye: Naweni boko, natekyenele.

²² Kasi bée osusinye phenephe na ngomba ya Siyona na na mokyisi munene hwa hwaphongo oli na bomoo, Yelusame eya ikolo. Bée osusinye phenephe na miluku ma baanzelu bali o ikyita sa eseleko. ²³ Bée osusinye

na ná isanga sa bana babotama o boo, bakoma bée mankombo o ikolo. Bée osusinye phenerphe na ná hwaphongo, munanga hwa bato baso. Bée osusinye na ná bato ba bosembo babutwa baabongo. ²⁴ Bée osusinye phenerphe na Yesu, mowosi pho ya sangola eenyakune, na malongo manyangwa maawo na bolaa koleka maka Abele.

²⁵ Kyeba obokye bée sale iyoka moto okowo na bée! Pho tebaika zanga etumbu imbele salekye bée iyoka moto owabakyebisaka o mokyisi. Emba na banga botokubolesi okolowole uta o ikolo, etolozangye etumbu me. ²⁶ Iyo, hwesi nwe hwanyingyinyaka manyete, kawo unhwahwa eye dobo: Mbala eya suka, esinyinginya nde manyete na manyete, kasi na ikolo me. ²⁷ Maloba me mbala eya suka maimole ilemo sa iso ikyimyambya o izangya bose o mokyisi hwa kyelama, pho ya obokye yikale nde itikokyi bée ibunzinya.

²⁸ Pho banga tozwe bokonzi botobokokyi bée inyingyinya, tophile ngolu mena na bolaa. Na ngolu me, tokyelele hwaphongo na ndengye ekyesambe yo, na imiuya na ná ilota. ²⁹ Pho hwaphongo wa banga ali nwenya mooto.

13

Sakolo ingomba

¹ Le obokye lozingo lobee onte ya be. ² Sabunga ikumbela babutu baaye oka bée, pho na ikumbela sasina, baayoko bakumbelaka baanzelu, saeba. ³ Umunyaka bato baa boloko, ndokolo olii o boloko na bée molongo, emba na baanyokolo bée ndokolo konyokomo na bée molongo.

⁴ LE obokye bolonga bokumolame na bato baso, na ntangye ya bolonga yango saotono na sokoto ya bondumba, pho bato baa bondumba na baakyele baphemba, hwaphongo aabasambisa.

⁵ LE obokye looto la baphalanga lango sakamba mothesi hwa de. Ba na nkyisa na hwana bozwakye boli na de, pho Nkolo yo mampenza awo yokye: «Phe, esi ekatusa na mbala, esimbe na ele.»

⁶ Pho na ianola siso tokokyi iwo obokye:
«Nkolo ali moto okonzambebele,
esilote ekpele.

Moto amunkela iye?»

⁷ Umunya bato baekambe, baeyimola iloba sa hwaphongo. Kyeka ndengye eyasukya de bomo pha de, mekola ianola sa de. ⁸ Yesu Klisto ali nde ndengye yonyo, yana na lolu, amobaa bomo, nde pho ya bobele na bobele. ⁹ De saebungya na mateya masuu ma ndengye na ndengye. Pho eli bola obokye ndondo ekute na ngolu kasi na ntoma phe, pho teyaika sunga bato baaihengaka.

¹⁰ Banga toli na etumbelo, baakyele o molaku tebakokyi iza ntoma ikyiute o etumbelo de. ¹¹ Pho manyama makpe nganga wa hwaphongo oomunene malongo pho ya ikye na mango o ete ya tempelo elekyi Mosantu hwa basantu pho ya ilimbisa masumu, bamatumbe o ebonga ya mokyisi. ¹² Emba Yesu, pho ya ibuya bato baso basantu na malongo de mampenza, aoka mpasi o ebonga ya mokyisi. ¹³ Yango mena, totokolo o ebonga ya mokyisi pho ya ikyevana ne na inyanya so eyaokaka yo. ¹⁴ Pho tololi o se wawa na mokyisi hwa bobele, kasi toli o iluka mokyisi hwaamoyaa. ¹⁵ Na nzela ye, tophe hwaphongo imbela sisu mbeka ya imokumisa, kyelukye iwo obokye mbeka ekyetokolo

o bibaa bitondolo nkombo ye. ¹⁶ Sabunga ikyela bola na isungana, pho eli nde mambeka mandengye mena masepelisa hwaphongo.

¹⁷ Tosa bakambi ba bēe, obe na imiuya pho ya be. Pho bēe bakyengye pho ya milimo ma bēe, bamba na tondolo pho ya mango oka hwaphongo. Kyela obokye bakokya etoma ya bēe na nkyisa, na saikyemi miima, pho nde tewabee na itomba pho ya bēe.

¹⁸ Naongye obokye obondolekye pho ya banga, pho toli na ianola obokye teloli na maumunya mabe o mandondo ma banga, naa na phowa ya imitambwisa na bola o maphoo maso. ¹⁹ Naloongye na bēe na bokusi obokye okyele babona, pho naebutolele izele.

Ibondole saa suka

²⁰ Le obokye hwaphongo owa bose owa tokolo Nkolo wa banga Yesu onte ya bawe, na nzela ya malongo ma sangola eya bobele, yo ooli Mobanze oomunene wa mam pate, ²¹ emba hwaphongo me aebuya na bokalanganakye oo maphoo maso malaa, pho ya ikyela phowa ye. Akyele onte ya banga maphoo maasepelisa, na nzela ya Yesu Klisto okokyi na nkyemo pho ya bobele na bobele. Ame.

Ndongolo

²² Baande, naongye na bēe ikanga motema pho ya maloba maekuya na nga mama! Pho naekomele nde bana maloba. ²³ Naeyimole obokye nwebi na banga Timote bamotokolo o boloko. Bo aesi izele, namoyaekyeka banga ne. ²⁴ Longolo bakambi ba bēe baso na basantu baso. Baa Itali baelongosi. ²⁵ Le obokye ngolu ya hwaphongo ebe na bēe baso!

Sangola Eenyakune

Lobala: Sangola Eenyakune New Testament

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Lobala)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 13 Jun 2022

45dc5a8e-f513-5ba3-aad6-e48bd1d5b563